

Briuselis, 2025 m. gegužės 2 d.
(OR. en)

7710/25

LIMITE

**AUDIO 20
CULT 26
TELECOM 102
PI 57
SOC 194
EMPL 128
DIGIT 55
RECH 136
EDUC 91
CONSOM 56
DATAPROTECT 57**

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas: Tarybos išvadų dėl audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų ir dalijimosi
vaizdo medžiaga platformos paslaugų teisinės sistemos vertinimo
projektas
– Patvirtinimas

Audiovizualinių klausimų ir žiniasklaidos darbo grupė išnagrinėjo išvadų pirmiau nurodytu
klausimu projektą. Priede pateikiamam tekstu pritaria visos delegacijos.

Nuolatinių atstovų komiteto prašoma patvirtinti, kad priede pateikiamam tekstu pritariama, pateikti
jį Tarybai (EYCS) patvirtinti 2025 m. gegužės 13 d. posėdyje ir vėliau paskelbti jį *Europos
Sajungos oficialiajame leidinyje*.

Tarybos išvadų dėl audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teisinės sistemos vertinimo projektas

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

primindama apie priede¹ nurodytus informacinius dokumentus,

PRIPAŽISTA, KAD:

1. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva (AŽPD)² yra pagrindinis teisės aktas, kuriuo reglamentuojama ES audiovizualinės žiniasklaidos rinka. 2018 m. iš dalies pakeitus šią direktyvą, ji pradėta taikyti ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugoms ir ja įsteigta Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliuotojų grupė (ERGA) – aukštos kvalifikacijos organas, kurį sudaro nacionalinių reguliavimo institucijų atstovai;
2. išskirtinis žiniasklaidos paslaugų vaidmuo dar labiau pabrėžiamas Europos žiniasklaidos laisvės aktu³. Europos žiniasklaidos laisvės aktu įsteigiamā Europos žiniasklaidos paslaugų valdyba (toliau – Valdyba), kuri pakeičia ERGA ir perima jos teises bei pareigas, ir Valdybai pavedama užduotis skatinti nuoseklų ir veiksmingą AŽPD ir Europos žiniasklaidos laisvės akto taikymą. Europos žiniasklaidos laisvės aktu taip pat primenama, kad žiniasklaidos laisvės apsauga ir žiniasklaidos pliuralizmas yra du pagrindiniai demokratijos ramsčiai;

¹ Priede išvardyti dokumentai, susiję su atitinkamais klausimais.

² 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstyti tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1) ir 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstyti tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 303, 2018 11 28, p. 69–92).

³ 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1083, kuriuo nustatoma bendra žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkoje sistema ir iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES, (Europos žiniasklaidos laisvės aktas), OL L, 2024/1083, 2024 4 17).

3. teisinis aiškumas ir paprastos bei suderintos taisyklės yra svarbios visiems audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjams. Turėtų būti aiškus AŽPD ir kitų atitinkamų ES teisės aktų, visų pirma Skaitmeninių paslaugų akto (SPA)⁴ ir E. prekybos direktyvos⁵ santykis. SPA ir E. prekybos direktyva nustatytos horizontaliosios internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų veiklos taisyklės, o AŽPD nustatomos sektorių turinio taisyklės, ir ji turėtų išlikti pagrindine audiovizualinio reguliavimo teisine sistema, kad būtų apsaugotas ir skatinamas tolesnis įvairios, sąžiningos, saugios, patikimos ir konkurencingos ES audiovizualinės žiniasklaidos rinkos vystymasis ir nepriklausomo, patikimo ir kultūros požiūriu įvairaus Europos audiovizualinio turinio plėtojimas;
4. audiovizualinės žiniasklaidos rinka, vartojimo įpročiai ir bendra ES teisinė sistema nuolat kinta. Pagal AŽPD 33 straipsnį Europos Komisija turi pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai *ex post* vertinimą, kai tikslina, kartu su pasiūlymais dėl šios direktyvos peržiūros, siekiant ivertinti jos poveikį ir pridėtinę vertę;
5. šiomis išvadomis Taryba siekia atkreipti Komisijos dėmesį į šiuos du dalykus:
 - a) visos AŽPD svarbą ir jos, kaip vidaus rinkos direktyvos, gebėjimą užtikrinti pusiausvyrą tarp, viena vertus, subsidiarumo principo išsaugojimo bei valstybių narių kompetencijos plėtoti kultūros politiką laikantis Sutarčių ir kitų Sąjungos teisės aktų ir, kita vertus, kitų ES tikslų, išskaitant tinkamą vidaus rinkos veikimą, be kita ko, laikantis kilmės šalies principo, įgyvendinimo;
 - b) tam tikras sritis, kurios yra bendrai laikomos svarbiomis ir kurias, be kita ko, Komisija turėtų nuodugniai išanalizuoti vertinimo procedūros metu.

⁴ 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB, (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1).

⁵ 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinių visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos Direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1–16).

Yra likę ir kitų valstybių narių nurodytų temų, todėl šios išvados neturėtų būti laikomos nustatančiomis išsamų sričių, kurias, Tarybos nuomone, reikia įvertinti, sąrašą. Tarybos tikslas – pradėti faktais pagrįstą diskusiją dėl kurių audiovizualinės žiniasklaidos sistemos aspektų, nevaržant tos diskusijos ir neužkertant kelio galimoms būsimoms deryboms dėl AŽPD;

DIREKTYVOS TAIKYSMO SRITIS

ATSIŽVELGDAMA Į TAI, KAD:

6. itin svarbu, kad AŽPD taikymo sritis išliktų pritaikoma, nes audiovizualinė rinka toliau vystosi. Taikymo sritis turėtų būti pakankamai plati ir aiški, kad apimtų visų atitinkamų rūšių audiovizualinės žiniasklaidos turinį ir vidaus rinkoje siūlomas paslaugas, neatsižvelgiant į jų platinimo būdus. Pastebėta, kad esama tam tikrų neaiškumų, susijusių su plėtojamų audiovizualinės veiklos internete formų klasifikavimu⁶;
7. AŽPD⁷ 3 konstatuojamojoje dalyje paaiškinta, kad kanalai ar bet kokios kitos audiovizualinės paslaugos, kurių atžvilgiu paslaugų teikėjas turi redakcinę atsakomybę, gali būti savaime laikomi audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis, net jeigu jie yra siūlomi dalijimosi vaizdo medžiaga platformose. Kai kurie dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų naudotojai (dažnai vadinami nuomonės formuotojais ar profesionaliaisiais turinio kūrėjais⁸) šiuo metu yra puikiai įsitvirtinę audiovizualinės žiniasklaidos rinkos dalyviai, darantys didelį poveikį rinkai ir viešajai nuomonei. Jų paslaugomis dažnai naudojasi vaikai ir jaunimas. Vis dėlto esama duomenų, kad šie dalyviai vidaus rinkoje audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams priskiriami ne visai nuosekliai⁹;

⁶ Kaip minėta 8 punkte.

⁷ OL L 303, 2018 11 28, p. 69–92.

⁸ Praktikoje naudojami ir kiti terminai. Žr.: *Analysis and recommendations concerning the regulation of vloggers* („Vaizdo tinklaraštininkų reglamentavimo analizė ir rekomendacijos“), ERGA, 1 pogrupis, 2021 m., p. 3.

⁹ *Mapping report on the rules applicable to video-sharing platforms Focus on commercial communications* („Planavimo ataskaita dėl dalijimosi vaizdo medžiaga platformoms taikytinų taisyklių, daugiausia dėmesio skiriant komerciniams pranešimams“), Europos audiovizualinė observatorija, 2022 m., 14 lentelė. *Obligations regarding (v)blogs and (v)blogging* („Pareigos, susijusios su (vaizdo) tinklaraščiais ir (vaizdo) tiklaraštininkyste“), p. 34–37; *Learning from the practical experiences of NRAs in the regulation of vloggers* („Ko galime išmokti iš nacionalinių reguliavimo institucijų praktikos vaizdo tinklaraštininkų

PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:

8. išanalizuoti, ar AŽPD apibrėžtys apima visas atitinkamas audiovizualinės žiniasklaidos turinio teikimo paslaugas, ir, remiantis ta analize, įvertinti galimą paaiškinimų poreikį, atsižvelgiant į AŽPD tikslus ir pagrindines vertėbes, įskaitant žiūrovų, ypač nepilnamečių, aukšto lygio apsaugą, vienodas sąlygas ir proporcijumo poreikį. Tai apima įvertinimą, ar reikia išsamiau paaiškinti, kad į AŽPD taikymo sritį patenka konkrečios turinio kūrėjų grupės dalijimosi vaizdo medžiaga platformose (dažnai vadinamos nuomonės formuotojais ar profesionaliaisiais turinio kūrėjais);

NEPILNAMEČIŲ APSAUGA

ATSIŽVELGDAMA Į TAI, KAD:

9. AŽPD nustatytos taisyklės siekiant užtikrinti aukštą nepilnamečių apsaugos lygi teikiant linijines ir nelinijines audiovizualines paslaugas, be kita ko, dalijimosi vaizdo medžiaga platformose. Pagal šią direktyvą valstybės narės taip pat gali nustatyti išsamesnes arba griežtesnes taisykles, jei jos suderinamos su taikytina Sąjungos teise;
10. SPA nustatyta suderinta horizontalioji reguliavimo sistema, taikytina internetinėms tarpininkavimo paslaugoms, įskaitant dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugas. Juo reikalaujama, kad interneto platformų paslaugų teikėjai imtusi tinkamų ir proporcingu priemonių nepilnamečiams apsaugoti, o labai didelių interneto platformų ir labai didelių interneto paieškos sistemų paslaugų teikėjai stropiai nustatyti, analizuotų ir vertintų sisteminę riziką, kylančią dėl jų paslaugų struktūros ar veikimo. AŽPD sukuria papildomą vertę, kadangi joje nustatytos konkrečios taisyklės, taikomos visų dydžių paslaugų teikėjams, pagal kurias nustatoma, koks audiovizualinis turinys (tieki redakcinis turinys, tiek komercinių audiovizualinių pranešimų turinys) gali būti žalingas nepilnamečiams;
11. kadangi plačiausiai naudojamos nelinijinės audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugos yra tarptautinio pobūdžio, kyla reguliavimo uždavinių, kuriuos reikia spręsti naudojant pagal Sąjungos teisės aktus numatytaus bendradarbiavimo mechanizmus;

reguliavimo srityje?“), ERGA, 1 pogrupis, 2023 m., p. 15; *Reporting on the application of Directive 2010/13/EU "Audiovisual Media Services Directive" as amended by Directive (EU) 2018/1808, for the period 2019-2022 („Ataskaita dėl Direktyvos 2010/13/ES (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos) su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2018/1808, taikymo 2019-2022 m. laikotarpiu“) (SWD (2024) 4 final), p. 4.*

PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:

12. išnagrinėti, ar, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas ir kintančius vartojimo įpročius, esamomis taisykliemis vis dar tinkamai užtikrinama nepilnamečių aukšto lygio apsauga nuo potencialiai žalingo ar netinkamo turinio, kuris gali pakenkti fiziniams, psichiniams ar moraliniams jų vystymuisi, teikiant audiovizualinio turinio (tiek redakcinio turinio, tiek komercinių audiovizualinių pranešimų turinio) paslaugas visose valstybėse narėse, ir vienodos sąlygos visiems atitinkamiesems audiovizualinės rinkos dalyviams, kartu atsižvelgiant į paslaugų pobūdį;
13. išanalizuoti AŽPD taisyklių ir SPA taisyklių sąveiką, siekiant išnagrinėti jų taikymo audiovizualiniams turiniui nepilnamečių apsaugos atžvilgiu suderinamumą ir aiškumą, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti tinkamą dalijimosi vaizdo medžiaga platformų apsaugos lygi;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŪ:

14. atsižvelgiant į esamą AŽPD taikymo sritį, vykdyti glaudesnį ir veiksmingesnį tarpvalstybinį bendradarbiavimą nepilnamečių apsaugos srityje, visų pirma stiprinant nacionalinių reguliavimo institucijų ir kitų kompetentingų institucijų gebėjimą veiksmingai reaguoti į nustatytus pažeidimus audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų atveju ir nepakankamą priemonių taikymą dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų atveju. Siekiant užtikrinti greitą ir veiksmingą apsaugą, tai ypač svarbu teikiant paslaugas, skirtas plačiai auditorijai kitose ES valstybėse narėse;
15. skatinti dialogą ir bendradarbiavimą su nevyriausybiniais subjektais ir tyrėjais, siekiant kaupti žinias ir gerąją praktiką veiksmingos nepilnamečių apsaugos srityje, ir skatinti vykdyti proaktyvias žiniasklaidos ir kino raštingumo iniciatyvas nepilnamečiams;

DALIJIMOSI VAIZDO MEDŽIAGA PLATFORMŲ PASLAUGU TEIKĘJU PAREIGOS

ATSIŽVELGDAMA Į TAI, KAD:

16. audiovizualinis turinys yra labai svarbus, patrauklus ir ryškus skaitmeninės aplinkos elementas. Dėl audiovizualinio turinio patrauklumo dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų teikėjai tapo svarbiais audiovizualinės žiniasklaidos rinkos dalyviais, tačiau jiems netaikomos tokios pačios pareigos kaip audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams. Augant dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų teikėjų skaičiui aštrenė konkurencija dėl žiūrovų ir komercinių audiovizualinių pranešimų, kuri kelia vis daugiau iššūkių audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams;
17. vystantis dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugoms, atsirado naujų saviraiškos laisvės ir prieigos prie informacijos galimybių asmenims. Tačiau šie spartūs pokyčiai kartu kelia didelę riziką dalijimosi vaizdo medžiaga platformų naudotojams ir visai visuomenei;
18. nors dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų teikėjams, kaip apibrėžta AŽPD, netaikoma redakcinė atsakomybė už naudojantį jų teikiamomis paslaugomis prieinamą turinį¹⁰, jie daro lemiamą įtaką to turinio kuravimui, pateikimui ir matomumui, o tai, pvz., gali daryti didelį poveikį formuojant viešąją nuomonę. Atsižvelgiant į jų įtaką, jiems tenka didelę atsakomybę už visuomenės apsaugą šioje aplinkoje;

¹⁰ Išskyrus atvejus, kai jie taip pat klasifikuojami kaip audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai.

PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:

19. įvertinti esamus AŽPD numatytaus sprendimus, kartu atsižvelgiant į atitinkamas ES taisykles, pavyzdžiui, nustatytas SPA, ir į jų taikymą interneto platformoms, kuriose taip pat teikiamas dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugos, ir įvertinti, ar dabartinių AŽPD nuostatų dėl dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų pakanka, kad plačioji visuomenė būtų apsaugota nuo žalos ir kitos rizikos visuomenei, kylančios dėl audiovizualinio turinio dalijimosi vaizdo medžiaga platformose, ir būtų skatinamos vienodos sąlygos, be kita ko, komercinių audiovizualinių pranešimų srityje;
20. išanalizuoti, ar reikalingi pakeitimai, kartu atsižvelgiant į poreikį užtikrinti teisinį tikrumą, reguliavimo suderinamumą ir AŽPD taisyklėmis dėl dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų sukuriama pridėtinė vertė, taip pat į galimą poreikį supaprastinti interneto platformoms taikytinas taisykles;

PRIEMONĖS IR POLITIKA AUDIOVIZUALINĖS ŽINIASKLAIDOS PASLAUGOMS IR TURINIUI REMTI

ATSIŽVELGDAMA Į TAI, KAD:

21. didėjanti dezinformacijos sklaidos ir užsienio vykdomo manipuliavimo informacija ir kišimosi (FIMI) problema ir toliau išlieka vienu iš didžiausių iššūkių, kurį turi įveikti Europos demokratijos. Nors tradicinė žiniasklaida, ypač visuomeninė žiniasklaida, daugelio Europos šalių piliečių yra laikoma patikimu informacijos šaltiniu, dinamiška technologinė plėtra, didėjantis pasaulinėj interneto platformų, įskaitant socialinę žiniasklaidą, vaidmuo ir sparčiai augantis naudojimasis dirbtiniu intelektu pakeitė vartotojų įpročius ir daro didelį poveikį žiniasklaidos rinkai;

22. pasaulinės interneto platformos gali veikti kaip prieigos prie žiniasklaidos turinio vietas, jų taikomais verslo modeliais prieiga prie žiniasklaidos paslaugų dažnai yra siūloma be tarpininkų ir jų naudojimas gali išplėsti poliarizuojančio turinio ir dezinformacijos mastą;
23. reklama yra labai svarbus žiniasklaidos priemonių ir audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų finansavimo šaltinis. Tačiau dėl didėjančios interneto platformų ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų svarbos auditorijoms, ypač jaunosioms kartoms, sumažėjo tradicinės žiniasklaidos pajamos iš reklamos, visų pirma gaunamos už audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas. Vienodos sąlygos galėtų padėti užtikrinti tai, kad skaitmeninės pertvarkos kontekste žiniasklaidos paslaugų teikėjai pakankamai monetizuotų savo turinį;
24. atsižvelgiant į sparčiai kintantį turinio vartojimo modelį ir poreikį išsaugoti ir skatinti žiniasklaidos pliuralizmą ir kultūros įvairovę, AŽPD primenama galimybė valstybėms narėms imtis tam tikrų priemonių siekiant skatinti bendro intereso turinį (AŽPD 7a straipsnyje nurodytą bendro intereso audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų pastebimumą) tam tikromis sąlygomis ir laikantis ES teisės;
25. pastebimumo priemonės galėtų būti naudingos didinant prieigą prie pliuralistinės žiniasklaidos internetinėje audiovizualinėje aplinkoje ir skatinant taikyti kuo vienodėnes sąlygas audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformoms, taip pat įrenginių ir sąsajų kūrėjams ir gamintojams, nes jie gali veikti kaip prieigos prie žiniasklaidos turinio ir paslaugų valdytojai, pasitelkdami savo rekomendacijų ir sąsajų sistemas. Be to, turinio, parengto laikantis žurnalistikos standartų, matomumas gali būti veiksminga priemonė kovojant su dezinformacija ir FIMI;
26. atsižvelgiant į kitus ES teisės aktus, dabartinės AŽPD nuostatos tapo neaiškios dėl to, ar valstybės narės gali priimti nuostatas dėl pastebimumo, susijusias su įmonėmis, įsteigtomis kitose valstybėse narėse;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ:

27. kai taikytina, įvertinti nacionalinių priemonių, kuriomis siekiama skatinti bendro intereso turinį, veiksmingumą, be kita ko, apsvarstant, ar aktualu plėtoti veiksminges nacionalines pastebimumo sistemas nedarant poveikio atitinkamų žiniasklaidos tarnybų žiniasklaidos laisvei, iškaitant jų nepriklausomumą, bei visapusiškai ją gerbiant, ir laikantis ES teisės;
28. remti savireguliavimo ir bendro reguliavimo iniciatyvas, kurių imasi atitinkamos organizacijos ir žiniasklaidos priemonės, kurių pagrindinis tikslas – kovoti su dezinformacija ir FIMI, įgalinti piliečius ir stiprinti visuomenės pasitikėjimą, kartu užtikrinant žurnalistikos standartus ir etiką;
29. struktūriškai remti žiniasklaidos paslaugų teikėjus, teikiančius turinį, parengtą laikantis žurnalistikos standartą, ir stiprinti žiniasklaidos pliuralizmą, nustatant politiką žiniasklaidos paslaugų teikėjams, taikantiems profesinius žurnalistikos standartus, siekiant padėti didinti vertingo turinio kiekį teikiant audiovizualines žiniasklaidos paslaugas ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformose, nederant poveikio jų nepriklausomumui;
30. toliau dėti pastangas ugdyti ir remti gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, kuris įgalina piliečius veiksmingai ir saugiai naudotis žiniasklaida;

PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:

31. atsižvelgiant į ERGA įdirbj stebint, kaip pasirašiusios šalys laikosi ES kovos su dezinformacija praktikos kodekso, ir atsižvelgiant į naujas Europos žiniasklaidos laisvės aktu nustatytas Valdybos kompetencijos sritis, reguliariai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis atsižvelgiant į labai didelį interneto platformų paslaugų (visų pirmą tą, kurias apima dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų sąvokos apibrežtis) teikėjų, žiniasklaidos paslaugų teikėjų atstovų ir kitų svarbiausių suinteresuotujų subjektų struktūrinio dialogo rezultatus, visų pirma kiek tai susiję su savireguliavimo iniciatyvų, kuriomis siekiama apsaugoti naudotojus nuo žalingo turinio, iškaitant iniciatyvas, kuriomis siekiama kovoti su dezinformacija, laikymusi;

32. nustatyti esamus suvaržymus ir patirtį užtikrinant tinkamą pastebimumą tarpvalstybinės skaitmeninės žiniasklaidos kontekste ir įvertinti pastebimumo taisyklių sąveiką su ES teise bei išnagrinėti, kaip pastebimumo sistemos gali būti veiksmingai taikomos atitinkamoms paslaugoms, iškaitant paslaugas, priklausančias kitų valstybių narių jurisdikcijai¹¹, ir laikantis ES teisės;
33. stebėti esamų taisyklių poveikį Europos žiniasklaidos skaitmeninėje ekosistemoje tvarumui ir vienodų sąlygų audiovizualinės žiniasklaidos rinkoje, konkrečiai, reklamos srityje, sudarymui;
34. atsižvelgiant į tai, kad valstybės narės turi struktūriškai stiprinti ir remti žiniasklaidos paslaugų teikėjus, toliau sudaryti palankesnes sąlygas išnaudoti viešosios pagalbos sverto poveikį atliekant peržiūrą, kaip taikomos valstybės pagalbos taisyklės, iškaitant, kai tinkama, valstybės pagalbos taisyklės pagal Bendrajį bendrosios išimties reglamentą (BBIR);

VISUOMENEI ITIN REIKŠMINGU RENGINIU PRIEINAMUMAS

ATSIŽVELGDAMA Į TAI, KAD:

35. AŽPD 14 straipsnis, kuriuo reglamentuojami visuomenei itin reikšmingi renginiai, taikomas tik transliuotojams. Tačiau sporto renginiai nebeplatinami ir nebevartojami naudojantis vien tik linijinėmis audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis. Jie vis dažniau siūlomi teikiant kitas paslaugas, kuomet suteikiama ribota ir mokama prieiga. Tiesą sakant, didelė dalis nacionalinės visuomenės gali netekti laisvos prieigos prie šių socialiniu ir kultūriniu požiūriu ypač reikšmingų renginių;

¹¹ Pagal ataskaitą dėl Europos skaitmeninės ir audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teisinės sistemos įgyvendinimo ir tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo (*Report on the implementation and cross-border enforcement of the European legal framework for digital and audiovisual media services*) (ERGA, 4 pogrupis, 2024 m., p. 2) bendro intereso paslaugų pastebimumą buvo sudėtinga užtikrinti tarpvalstybiniu mastu.

PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:

36. išanalizuoti svarbiausius pokyčius visuomenei itin reikšmingų renginių platinimo srityje ir įvertinti, ar materialinė AŽPD 14 straipsnio taikymo sritis tebėra aktuali apsaugant plačią prieigą prie šių renginių;

TARPVALSTYBINIAI ATVEJAI IR BENDRADARBIAVIMAS

ATSIŽVELGDAMA Į TAI, KAD:

37. dvišalio bendradarbiavimo procedūros, daugiausia pastebimos taikant ERGA susitarimo memorandumą, pasitvirtino kaip svarbios ir veiksmingos priemonės siekiant spręsti tarpvalstybinius klausimus ir sudarė sąlygas užtikrinti gerą pusiausvyrą tarp laisvės gauti paslaugas ir kitų pagrindinių vertybų apsaugos Europos audiovizualinėje rinkoje. Daugiašalis bendradarbiavimas Valdyboje (anksčiau – ERGA) ir ryšių komitete taip pat yra neįkainojama priemonė šalinant tarpvalstybinius iššūkius. Be to, Europos žiniasklaidos laisvės akto 14 straipsnyje pateikiami nauji sprendimai, kaip toliau stiprinti tokį struktūrizuotą žiniasklaidos reguliavimo institucijų bendradarbiavimą vidaus rinkoje, o Valdybai suteikiamas svarbus vaidmuo skatinant nuoseklų AŽPD įgyvendinimą visoje Sąjungoje;
38. vis dėlto ERGA yra nustačiusi konkrečių problemų, susijusių su esamomis AŽPD nuostatomis¹², visų pirma 2 straipsnio 4 dalimi kartu su 3 straipsniu, kurias taip pat nurodė ir valstybės narės, visų pirma susijusių su atvejais, kai audiovizualinių žiniasklaidos paslaugų kilmės šalys yra trečiosios valstybės;

¹² *Report on the implementation and cross-border enforcement of the European legal framework for digital and audiovisual media services („Ataskaita dėl Europos skaitmeninės ir audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teisinės sistemos įgyvendinimo ir tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo“) (ERGA, 4 pogrupis, 2024 m., p. 5, 14–17); *The practical application and future of cross-border enforcement of media law („Žiniasklaidos teisės praktinis taikymas ir tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo ateitis“) (ERGA, 1 pogrupis, 2023 m., p. 8).**

39. interneto aplinkoje taip pat pastebėta tam tikrų problemų, susijusių su tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimu¹³. Europos žiniasklaidos laisvės akto 15 straipsnyje numatytas naujas specialiai žiniasklaidos reguliavimo institucijoms skirtas mechanizmas, kuriuo siekiama sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingam tarpvalstybinio AŽPD nustatytų pareigų vykdymo užtikrinimui, kiek tai susiję su dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų teikėjais.
- Tikimasi, kad naujoji nuostata padės sumažinti šias problemas,

PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:

40. stebėti Europos žiniasklaidos laisvės aktu numatytu naujų bendradarbiavimo priemonių taikymą ir veiksmingumą;
41. įvertinti esamas AŽPD nustatytas tarpvalstybines nuostatas, siekiant užtikrinti veiksmingą AŽPD taisyklių vykdymą vidaus rinkoje, ypatingą dėmesį skiriant trečiųjų valstybių paslaugų teikėjams, atsižvelgiant į rinkos pokyčius;
42. įvertinti praktinį E. prekybos direktyvoje numatyti tarpvalstybinių mechanizmų taikymą dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugoms, kartu atsižvelgiant į kilmės šalies principo, kaip vienos iš pagrindinių vidaus rinkos taisyklių, svarbą, taip pat į būtinybę ES užtikrinti aukštą nepilnamečių apsaugos lygi ir gerbti bei skatinti žiniasklaidos pliuralizmą ir kultūros įvairovę,

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŪ:

43. toliau aktyviai bendradarbiauti ir keistis gerosios praktikos pavyzdžiais, siekiant spręsti konkrečias problemas tarpvalstybiniais atvejais.

¹³ *The implementation and cross-border enforcement of the European legal framework for digital and audiovisual media services* (Ataskaita dėl Europos skaitmeninės ir audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teisinės sistemos įgyvendinimo ir tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo) (ERGA 4 pogrupis, 2024 m., p. 17–18); *The practical application and future of cross-border enforcement of media law* („Žiniasklaidos teisės praktinis taikymas ir tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo ateitis“) (ERGA, 1 pogrupis, 2023 m., p. 9).

Šaltiniai

Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba

- 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstyti tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1);
- 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstyti tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 303, 2018 11 28, p. 69–92);
- 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos Direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1–16);
- 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1083, kuriuo nustatoma bendra žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkoje sistema ir iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES (Europos žiniasklaidos laisvės aktas) (OL L, 2024/1083, 2024 4 17);

- 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1);
- 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1689, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 ir (ES) 2020/1828 (Dirbtinio intelekto aktas) (OL L, 2024/1689, 2024 7 12).

Europos Parlamentas

- 2023 m. gegužės 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl persvarstytos Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos įgyvendinimo (OL C, C/2023/1062, 2023 12 15).

Europos Sąjungos Taryba

- Tarybos išvados dėl paramos nuomonės formuotojams, kaip internetinio turinio kūrėjams (OL C, 2024/3807, 2024 7 23);
- Tarybos išvados dėl laisvos ir pliuralistinės žiniasklaidos sistemos apsaugos (OL C 422, 2020 12 7, p. 8).

Europos Komisija

- Ataskaita dėl Direktyvos 2010/13/ES (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos) su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2018/1808, taikymo 2019-2022 m. laikotarpiu“)
(Reporting on the application of Directive 2010/13/EU "Audiovisual Media Services Directive" as amended by Directive (EU) 2018/1808, for the period 2019–2022) (SWD (2024) 4 final);
- Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žiniasklaida skaitmeniniame dešimtmetyje: gaivinimo ir transformacijos rėmimo veiksmų planas“ (COM (2020) 784 final);
- Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Skaitmeninis dešimtmetis vaikams ir jaunimui: nauja Europos strategija dėl vaikams geresnio interneto (VGI+)“ (COM/2022/212 final);
- Komisijos komunikatas „Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos termino „dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslauga“ apibrėžtyje nurodyto esminės funkcijos kriterijaus praktinio taikymo gairės“ (OL C 223, 2020 7 7, p. 3);
- Komisijos komunikatas „Pagal Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 33a straipsnio 3 dalį teikiamos gairės dėl valstybių narių ataskaitų, teikiamų dėl gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis propagavimo ir ugdymo priemonių, apimties“ (OL C 66, 2023 2 23, p. 3);

- Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos kova su internetine dezinformacija“ (COM (2018) 236 final);
- 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrą kategoriją pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1–78), *paskutinį kartą atnaujinta: 2023 m. liepos 1 d.*

Europos Taryba

- Gairės dėl kovos su klaidingos informacijos ir dezinformacijos sklaida interneite pasitelkiant faktų tikrinimą ir platformų projektavimo sprendimus laikantis žmogaus teisių (*Guidance Note on countering the spread of online mis- and disinformation through fact-checking and platform design solutions in a human rights compliant manner*), Europos Tarybos Žiniasklaidos ir informacinės visuomenės iniciatyvinis komitetas (CDMSI), 2023 m. lapkričio 29 d.–gruodžio 1 d. įvykęs 24-asis posėdis.

Europos audiovizualinė observatorija

- Nepilnamečių apsauga dalijimosi vaizdo medžiaga platformose: amžiaus tikrinimas ir tėvų kontrolė (*The protection of minors on VSPs: age verification and parental control*), Europos audiovizualinė observatorija, 2024 m.;
- AVMSDigest saugūs ekranai: nepilnamečių apsauga internete (*AVMSDigest Safe screens: protecting minors online*), Europos audiovizualinė observatorija, 2024 m.;
- Nacionalinių taisyklių, taikytinų dalijimosi vaizdo medžiaga platformose, nustatymas: neteisėtas ir žalingas turinys internete (*Mapping of national rules applicable to video-sharing platforms: Illegal and harmful content online*), Europos audiovizualinė observatorija, 2022 m.;
- Taisyklių, taikytinų dalijimosi vaizdo medžiaga platformoms, padėties nustatymo ataskaita. Dėmesys komerciniams pranešimams (*Mapping report on the rules applicable to video-sharing platforms – Focus on commercial communications*), Europos audiovizualinė observatorija, 2022 m.;
- Nauji subjektai ir rizika internetinės reklamos srityje (*New actors and risks in online advertising*), Europos audiovizualinė observatorija, 2022 m.;
- IRIS specialusis pranešimas 2023–1: Viešojo interesu turinys audiovizualinėse platformose: prieiga ir surandamumas (*IRIS Special 2023-1: Public interest content on audiovisual platforms: access and findability*), Europos audiovizualinė observatorija, 2023 m.;
- Gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir naudotojų įgalinimas (*Media literacy and the empowerment of users*), Europos audiovizualinė observatorija, 2024 m.

Europos skaitmeninės žiniasklaidos stebėjimo centras

- Veiksmingų gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis iniciatyvų gairės (*Guidelines for Effective Media Literacy Initiatives*), EDMO, 2024 m.).

Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliuotojų grupė (ERGA)

- ERGA nuomonė dėl būsimų žiniasklaidos politikos prioritetų (*ERGA's views on the future priorities for media policy*) (ERGA, 2024 m.);
- 1-oji ataskaita dėl vaizdo tinklaraštininkų „Vaizdo tinklaraštininkų reguliavimo analizė ir rekomendacijos“ (*Report vloggers 1 - „Analysis and recommendations concerning the regulation of vloggers*) (ERGA, 1 pogrupis, 2021 m.);
- 2-oji ataskaita dėl vaizdo tinklaraštininkų „Kaip identifikuoti vaizdo tinklaraštininkus ir nustatyti jų buvimo vietą ir reglamentuoti jų komercinius pranešimus (*Report vloggers 2 - How to identify and localise vloggers and regulate their commercial communication*) (ERGA, 1 pogrupis, 2022 m.);
- Nacionalinių reguliavimo institucijų praktinės patirties reglamentuojant vaizdo tinklaraštininkus panaudojimas (*Learning from the practical experiences of NRAs in the regulation of vloggers*) (ERGA, 1 pogrupis, 2023 m.);
- AŽPD 28b straipsnio taikymas: nacionaliniai perkėlimo į nacionalinę teisę metodai ir priemonės, kurias taiko dalijimosi vaizdo medžiaga platformos (*The implementation(s) of article 28b of the AVMSD: national transposition approaches and measures by video-sharing platforms*) (ERGA, 1 pogrupis, 2022 m.);
- Apžvalginis dokumentas dėl keitimosi geriausios praktikos pavyzdžiais dėl AŽPD 7a ir 7b straipsnių (*Overview document on the exchange of best practices regarding Arts. 7a and 7b of the AVMSD*) (ERGA, 1 pogrupis, 2021 m.);
- Žiniasklaidos teisės praktinis taikymas ir tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo ateitis (*The practical application and future of cross-border enforcement of media law*) (ERGA 1 pogrupis, 2023 m.);
- Ataskaita dėl Europos skaitmeninės ir audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teisinės sistemos įgyvendinimo ir tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo (*Report on the implementation and cross-border enforcement of the European legal framework for digital and audiovisual media services*) (ERGA, 4 pogrupis, 2024 m.);
- Ataskaita dėl ERGA susitarimo memorandumo įgyvendinimo 2024 m. ir 4 jo veikimo metų (*Report on ERGA MoU implementation in 2024 and its 4 years of functioning*) (ERGA, 1 pogrupis, 2025 m.).

Kita

- 2022 m. Kovos su dezinformacija praktikos kodeksas:
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/code-practice-disinformation>;
- Nacionalinės ataskaitos dėl priemonių, susijusių su gebėjimu naudotis žiniasklaidos priemonėmis, pagal Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą 2020–2022 m.